

Jätehuoltopoliittinen ohjelma Lounais-Suomessa 2017 – 2022

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n osakaskunnat

Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Lieto, Marttila, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Parainen, Pöytyä, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo ja Turku

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Ohjelman laadinta	3
3 Aikaisemmat ohjelmat	4
3.1 Jätehuoltopolitiikan tavoitteet ja niiden toteuttaminen Kemiönsaaren, Paimion, Salon ja Sauvon alueilla 2012 – 2016	4
3.2 Turun seudun jätepolitiikan tavoitteet ja niiden toteuttaminen 2011 – 2020	6
4 Jätehuoltotehtävien järjestäminen	8
4.1 Kunnan jätehuoltovastuu ja jätehuollon yhteistyö	8
4.1.1 Toimijat kunnan jätehuollon tehtävissä	9
4.2 Jätteen synnyn ehkäisy, neuvonta, tiedotus ja valistus	10
4.3 Jätteen kuljetus ja jäterekisteri	11
4.4 Jätteen vastaanotto, hyödyntäminen ja käsittely	11
4.5 Pakkausjätteen tuottajavastuu jätehuollossa	12
4.6 Sako- ja umpikaivolietteet	13
5 Jätehuollon palvelutaso ja rahoitus	13
6 Jätehuollon tavoitteet vuoteen 2022	14
6.1. Kunnan vastuulla olevan jätehuollon tavoitteet vuosille 2017 - 2022	14
Taulukko 1. Jätehuollon tavoitteet Lounais-Suomessa vuoteen 2022	15

1 Johdanto

Tässä jätehuoltopoliittisessa ohjelmassa esitetään, miten jätehuolto on järjestetty Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n osakaskunnissa sekä asetetaan tavoitteet ohjelmakaudelle 2017 – 2022. Ohjelma on Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n sekä näiden osakaskuntien yhteinen näkemys siitä, millaisin periaattein jätehuoltoa kehitetään.

Toimialueen jätehuollon visiossamme Lounais-Suomi toimii jätehuollon osalta kiertotalouden edelläkävijänä edistäen etusijajärjestyksen noudattamista. Tavoitteena on, että vuonna 2022 jätteen määrä on vähentynyt ja kierrätys sekä materiaalitehokkuus ovat nousseet uudelle tasolle, mikä säästää luonnonvaroja ja luo työpaikkoja. Kansalaisten ja yritysten jäteosaaminen on vahvistunut. Jätehuolto tukee kansallisia ja kansainvälisiä tavoitteita ilmastomuutoksen hillitsemiseksi, vesien hyvän tilan saavuttamiseksi, ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi ja asuinviihtyvyyden lisäämiseksi.

Ohjelma perustuu aiemmille jättopoliittisille linjauksille eli Turun Seudun kuntien jättopoliittikkaan vuoteen 2020 sekä Rouskis Oy:n osakaskuntien jättopoliittiseen ohjelmaan 2012 – 2016. Näiden alueiden jätehuoltolaitokset Turun Seudun Jätehuolto Oy ja Rouskis Oy fuusioituivat 31.8.2015 muodostaen 17 kunnan ja kaupungin yhteisen Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n. Samaan aikaan toimintansa aloitti alueen yhteinen jätehuoltolautakunta eli Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta.

2 Ohjelman laadinta

Ohjelman valmisteli Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta keväällä 2016. Valmistelu aloitettiin helmikuussa kuntapäätäjille ja asiantuntijoille järjestetyllä seminaarilla sekä avoimella yleisötilaisuudella. Tilaisuuksissa kuultiin asiantuntijoita Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:stä, Ympäristöministeriöstä, Suomen Kuntaliitosta sekä Suomen Uusiomuovi Oy– tuottajayhteisöstä.

Ohjelmaa työstettiin neljän eri teeman puitteissa. Teemojen otsikot olivat 1. Jätehuollon palvelutaso ja rahoitus, 2. Yhdyskuntajätteen hyödyntämisen kehittäminen, 3. Lietehuollon kehittäminen, 4. Jätehuoltopalvelut asiakkaille. Teemoja käsiteltiin työryhmissä, joihin kuntalaisten ja jätehuollon eri tahojen oli mahdollista osallistua ilmoittautumisen kautta. Työryhmistä tiedotettiin sähköpostitse alueen jätteenkuljetusyrittäjiä, kiinteistöjen ja asukkaiden muodostamia yhdistyksiä ja edunvalvontatahoja sekä kuntien hallituksien ja valtuustojen edustajia. Työryhmiä vetivät kaupunkikehityspäällikkö Mika Mannervesi Salon kaupungilta (ryhmä 1.) toimitusjohtaja Jukka Heikkilä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:stä (ryhmä 2.) vesiasiantuntija Jarkko Leka Valoniasta (ryhmä 3.) ja lehtori Henna Knuutila Turun Ammattikorkeakoulusta (ryhmä 4.). Ryhmätöihin osallistujista enemmistö oli jätehuollon ammattilaisia jätteenkuljetusyrityksistä sekä Lounais-Suomen jätehuolto Oy:stä. Työryhmien tulokset kirjattiin muistioihin ja kirjallisten ryhmätöiden tulokset taltioitiin valmistelun materiaaliksi. Työryhmistä saatu tieto ja näkemykset on huomioitu ohjelman laadinnassa.

Valmistelun apuna käytettiin oikeusministeriön ylläpitämää Otakantaa-palvelua. Asiasta kiinnostuneilla oli mahdollisuus jättää kommentteja ja lausuntoja sekä vastata neljää eri aihepiiriä koskeviin kysymyksiin palvelun kautta.

Ohjelman ovat saman sisältöisenä vahvistaneet kaikki Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ja Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan jäsenkunnat.

3. Aikaisemmat ohjelmat

3.1 Jätehuoltopolitiikan tavoitteet ja niiden toteuttaminen Kemiönsaaren, Paimion, Salon ja Sauvon alueilla 2012 – 2016

Kemiönsaaren, Paimion, Salon ja Sauvon kunnat linjasivat vuonna 2012 alkaneen kauden jätehuollon visioksi ”Ympäristötietoiset ihmiset käyttävät monipuolisesti jätehuollon palveluja, jotka tuotetaan tehokkaasti yhteistyössä, luontoa säästäen ja talouden kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.”

Jätepoliittisessa ohjelmassa asetettiin jätehuollolle tavoitteita vuoteen 2016 ja esitettiin keinot, joilla tavoitteisiin voidaan pyrkiä, sekä nimettiin vastuutaho, joka toteuttaa tavoitteen mukaista toimintaa. Seuraavassa on koonti edellisen kauden tavoitteista sekä toimista, joita tavoitteiden toteuttamiseksi on tehty.

Jätteen synnyn ehkäisy ja uudelleenkäyttö:

1. Jätteen tuottajat saavat riittävästi tietoa jätteen synnyn ehkäisystä ja tuntevat omat jätteen vähentämismahdollisuutensa.

Toteutus: Rouskiksen jäteneuvonnassa nostettiin jätteen synnyn ehkäisy ja tuotteiden uudelleen käyttö voimakkaammin esille puhelin- ja sähköpostineuvonnassa, kotisivuilla ja materiaaleissa. Rouskis lisäsi yhteistyötä muiden ympäristökasvattajien kanssa.

2. Tuotteiden ja materiaalien uudelleenkäyttö on järjestetty tehokkaasti ja vastaanottoaikoja on riittävästi.

Toteutus: Rouskis laati kotisivuilleen listauksen alueen kirpputoreista ja kierrätyskeskuksista. Korvenmäen jätekeskuksessa otettiin käyttöön kierrätyskontti yhteistyössä Salon EkoCenterin kanssa. Koulut järjestivät metallinkeräyskampanjoita. Salossa avattiin sisäinen kierrätyskeskus, joka välittää kaupungin eri yksiköille huonekaluja ja muita tarvikkeita sekä käsityö- ja askartelumateriaaleja. Paimiossa työttömien ylläpitämiä toiminta- ja kierrätyskeskuksia kehitettiin.

3. Uudelleenkäyttöä ja jätteiden synnyn ehkäisyä painotetaan omassa toiminnassa.

Toteutus: Rouskiksessa laadittiin sisäinen työohje pienhankinnoista (kansallisten kynnyksarvojen alittavat hankinnat). Salossa kiinnitettiin huomiota uusien tavaroiden hankintaan. Salon kaupungin keittiöissä valmistettujen ylijäämäruokien myyntiä selvitettiin.

Jätteiden kierrätys ja käsittely

4. Materiaalikierrätyksen osuus syntyvästä yhdyskuntajätteestä nostetaan 50 %:iin vuoteen 2016 mennessä.

Toteutus: Uudet jätehuoltomääräykset, joilla esimerkiksi tehostettiin kartongin keräystä, astuivat voimaan 1.1.2015. Rouskis lisäsi kartonginkeräyksen astiakapasiteettiä ja Korvenmäen jätekeskuksessa aloitettiin kipsilevyjätteen kierrätys. Kunnissa tehostettiin valvontaa koskien jätteen ohjautumista oikeisiin vastaanottoaikoihin.

5. Kierrätykseen soveltumaton jäte hyödynnetään energiana alueen olosuhteisiin sopivalla tavalla vuoden 2016 alusta lähtien.

Toteutus: Rouskis on järjestänyt kaikelle sekalaiselle yhdyskuntajätteelle (sekajäte) energiahyödyntämisen kaatopaikkasijoittamisen sijaan. Naapurijäteyhtiöiden muodostaman hankintarenkaan kilpailutuksen tuloksena Ekokem Oyj:n on tarkoitus rakentaa Salon Korvenmäkeen jätevoimala. Hanke on viivästynyt kilpailutuksesta tehdyn valituksen vuoksi.

6. Kaatopaikalle loppusijoitetaan enintään 20 % syntyvästä yhdyskuntajätteestä vuonna 2016.

Toteutus: Uudet lajitteluvollisuutta tiukentavat jätehuoltomääräykset astuivat voimaan 1.1.2015.

Orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto astui voimaan. Kaatopaikalle sijoitetaan ainoastaan lajiteltuja mineraalisia jätteitä.

7. Kiinteistökohtaisen jätevesikäsitteilyn lietteet kerätään säännöllisesti asianmukaiseen käsittelyyn (mm. sakokaivot ja umpikaivot).

Toteutus: Kemiönsaarella aloitettiin lietteiden keräys kunnan järjestämänä. Kunnissa on lisätty lietteenkuljettajien ja vastaanottajien valvontaa. Lietteiden kuljetusta Salossa on ryhdytty seuraamaan sähköisen siirtoasiakirjan avulla.

Uuden jätelain toteuttamiseen liittyvä päätöksenteko

8. Kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtäviä hoitamaan perustetaan osakaskuntien yhteinen toimielin tai kuntayhtymä.

Toteutus: Jätehuoltolautakunta aloitti toimintansa vuonna 2012.

9. Kunnalliset jätehuoltomääräykset päivitetään saman sisältöisiksi kaikissa osakaskunnissa.

Toteutus: Uudet jätehuoltomääräykset astuivat voimaan 1.1.2015.

10. Jätteenkuljetusjärjestelmästä sekä kiinteiden jätteiden että sako- ja umpikaivolietteiden osalta päätetään uudistuneen jätelain mukaisesti.

Toteutus: Jätteenkuljetusjärjestelmästä ei ole jätelain 646/2011 mukaista päätöstä. Vuonna 2013 tehdyt päätökset kumoutuivat KHO:n päätöksellä helmikuussa 2016. Jätehuoltolautakunnan on päätettävä kuljetusjärjestelmistä uudelleen.

11. Yhteistyötä tuottajayhteisöjen kanssa kehitetään uudistuneen jätelain mukaisesti kattavien keräysverkostojen aikaansaamiseksi.

Toteutus: Suomen pakkauskierrätys Rinki Oy perustaa alueella ekopisteverkostoa.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy täydentää jätehuoltolautakunnan päätöksen mukaisesti Ringin ekopisteverkostoa.

Ympäristövastuullinen toiminta

12. Yritysten jätehuolto toteutuu ympäristövastuullisesti ja jätteet käsitellään asianmukaisesti (purkujätteet, maanrakentamisen jätteiden hyötykäyttö, pilaantuneet maa-alueet).

Toteutus: Kunnissa on tehostettu yhteistoimintaa ja valvontaa ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan kesken erityisesti purkujätteiden osalta. Ympäristövalvonnassa on tehty yhteistyötä myös eri kuntien välillä.

13. Jätehuollon palveluverkosto on käyttäjälleen monipuolinen, helppo ja selkeä.

Toteutus: Rouskis paransi Kemiönsaaren ja Perniön jäteasemien toimivuutta.

14. Kiinteistöillä ei hävitetä jätteitä polttamalla eikä ympäristöä roskata.

Toteutus: Rouskis ja alueen kunnat toteuttavat vuosina 2015 – 2016 Helposti syttyvä! –tiedotuskampanjan, joka käsittelee jätteen kotipolton vaaroja, jätevoimalahanketta ja tulisijan oikeaa käyttöä.

15. Jätehuollossa varaudutaan poikkeuksellisiin tilanteisiin.

Toteutus: Ei vielä toteutunut.

3.2 Turun seudun jätepolitiikan tavoitteet ja niiden toteuttaminen 2011 – 2020

Turun seudulla jätepolitiikka sisälsi 12 tavoitetta sekä näiden perustelut. Asetetut tavoitteet toistuvat osittain uudessa ohjelmakaudessa.

Seuraavassa on listattu tavoitteet sekä toimet, joilla tavoitteisiin on pyritty.

1. Jätehuolto tukee kestävän kehityksen toteutumista ja perustuu alueellisiin, ekologisiin, talous ja sosiaaliset asiat huomioiviin ratkaisuihin.

Toteutus: Tavoite oli pohjana Turun Seudun Jätehuolto Oy:n strategioissa ja arvomäärittelyissä.

Palveluja on tarjottu tasapuolisesti koko toimialueelle, haastavat olosuhteet on huomioitu jätehuoltoratkaisuissa, esimerkiksi saariston jätehuollossa. Kilpailu- tuksilla on pyritty kustannustehokkuuteen, ekologisuuteen ja eettisyyteen.

2. Vaarallisten jätteiden vastaanotto ja keräys on kattavaa ja korkeatasoista.

Toteutus: Turun Seudun Jätehuolto Oy on ylläpitänyt jätteen vastaanotto- paikkoja (Jätekeskukset ja lajitteluasemat) koko toimialueella ja tehnyt yhteis- työtä ekotorien kanssa. Yrjö Ympäristöauton kierrokset ovat painottuneet alu- eille, josta on pitkät välimatkat pysyviin vastaanottopaikkoihin. Lisäksi saaris- tossa järjestetään vaarallisen jätteen keräyksiä huoltoaluksilla.

3. Jätteiden synnyn ehkäisyä tuetaan mm. jäte- ja materiaalitehokkuusneu- vonnalla sekä lisäämällä ympäristö- ja materiaalitehokkuuskriteerejä kunnalli- siin hankintoihin.

Toteutus: Kuntalaisia ja kuluttajia kannustettiin materiaalien uudelleenkäyt- töön neuvonnan ja valistuksen keinoin. Jäteneuvonnassa painotettiin kestäviä kulutustottumuksia. Vuonna 2014 neuvontamenetelmistä 2/3 tähtäsi jätteen synnyn ehkäisyyn. Neuvonnalla on tavoitettu yli 15 000 asukasta vuosittain. Jokaisen peruskoululaisen on ollut tarkoitus saada kaksi jäteneuvontakertaa koulunsa aikana.

4. Vuonna 2016 Turun seudulla saavutetaan yli 90 %:n yhdyskuntajätteiden hyödyntämisaste. Jätteet hyödynnetään ensisijaisesti seudullisissa laitoksissa jätelain etusijajärjestyksen mukaisesti tai elinkaaritarkastelun avulla parhaim- maksi osoitetun hyödyntämismuotoedon mukaisesti.

Toteutus: Naapurijäteyhtiöiden muodostaman hankintarenkaan kilpailutuksen tuloksena Ekokem Oyj:n on tarkoitus rakentaa Salon Korvenmäkeen jätevoi- mala. Hanke on viivästynyt kilpailutuksesta tehdyn valituksen vuoksi.

Turun Seudun Jätehuolto Oy on lisännyt jätteen hyötykäyttöä suunnitelmalli- sesti, yhdyskuntajätteen hyötykäyttöaste nousi vuonna 2011 yli 90 %:iin ja viime vuosina se on ollut noin 98 %. Paikallisen käsittelyratkaisun puuttuessa on hyötykäytön kilpailu- tuksilla ja jätteen osittaisella viennillä ulkomaille on li- sätty kustannustehokkuutta.

Turun Seudun Jätehuolto Oy:n tavoitteena oli jätteen energiahyötykäytön li- sääminen Turun seudulla (jätevoimalan YVA-menettely). Tämä olisi edistänyt alueen hiilineutraaliustavoitteita ja kaukolämmön tuotannon kustannustehok- kuutta. Tavoite jäänee toteutumatta.

Biojätteiden erilliskeräyksestä on tehty elinkaariarviointi, jota käytettiin apuna jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteista päätettäessä.

Kasvihuonekaasutaseet ovat laskettu polttokelpoisen jätteen kuljettamiselle ja jätehuoltojärjestelmälle vuosina 2014 ja 2016.

Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n lajitteluasemilla on lisätty erilliskerättävien materiaalihyödynnettävien jättejakeiden määrää. Tällä hetkellä kerätään noin 30 eri jättejaetta.

5. Ylläpidetään toimivaa ja monipuolista jätteiden syntypaikkalajittelua.

Toteutus: Jätehuoltomääräyksillä on määrittely kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvollisuudet. Kiinteistöittäisen erilliskeräysten ulkopuolisille kiinteistöille on ylläpidetty hyötyjättepisteitä, joilla vastaanotetaan erilliskerättyjä jättejakeita. Jäteneuvonnalla ja tiedotuksella tuetaan lajittelua.

6. Kuntien lakisääteiset jätehuollon organisointi-, käsittely- ja neuvontatehtävät toteutetaan Turun seudun kunnissa yhteisen yhtiön, Turun Seudun Jätehuolto Oy:n, kautta.

Toteutus: Turun Seudun Jätehuolto Oy toteutti Jätehuollon organisointi-, käsittely- ja neuvontatehtäviä 31.8.2015 saakka, jonka jälkeen tehtäviä toteuttaa Lounais-Suomen Jätehuolto Oy.

7. Jätteiden kuljetukset järjestetään jätelain edellyttämällä tavalla.

Toteutus: Jätehuoltolautakunta seuraa ja ympäristöviranomaiset valvovat jätteen kuljetuksen toteuttamista ja lainmukaisuutta.

Jätehuoltolautakunta arvio kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen jätelain 37 §:n perusteella ja päätti jatkaa sitä alueilla, joissa jätteenkuljetus oli jätetty kiinteistön haltijan järjestämäksi. Korkein hallinto-oikeus kumosi päätöksen riittämättömien perusteluiden vuoksi.

Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella kuntien yhteinen jätehuoltoyhtiö kilpailuttaa ja järjestää jätteenkuljetukset lainsäädännön mukaisesti.

8. Kaupunkiseudulle perustetaan jätelain voimaantuloon mennessä toimintansa aloittava yhteislautakunta hoitamaan seudullisia jätehuoltoviranomaisen tehtäviä

Toteutus: Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta aloitti toimintansa 26.6.2012. Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta on hoitanut jätehuoltoviranomaisen tehtävää 1.9.2016 lähtien.

9. Jätelain kuntatason viranomaisvalvonta toteutetaan kuntakohtaisesti tai kuntien muutoin sopimalla tavalla

Toteutus: Kunnat ovat hoitaneet lakisääteisiä valvontatehtäviään.

10. Kunnan vastuulla olevan jätteen käsittelypaikkoja ylläpitää Turun Seudun Jätehuolto Oy. Yhtiö hankkii tarvittaessa sopimuksin riittävästi muuta ensisijaisesti seudullista jätteiden hyödyntämis- ja käsittelykapasiteettia, jotta asetettuihin hyödyntämistavoitteisiin päästään.

Toteutus: Tavoite on toteutunut, mutta seudullinen ensisijaisuus on haasteena.

11. Jätehuollon kustannukset katetaan ”aiheuttaja maksaa” –periaatteen mukaan.

Toteutus: Turun Seudun kunnissa selvitettiin tarve ottaa käyttöön jätelaissa mainittu perusmaksu, jonka tarkoituksena on kattaa käyttöhetkellä maksuttomien jätehuoltopalveluiden ylläpito. Polttokelpoisen jätteen käsittelymaksuun olisivat tällöin jääneet vain vastaanotosta ja käsittelystä aiheutuneet kustannukset. Perusmaksua ei otettu käyttöön Turun seudulla, jolloin kaikki jätehuollon kustannukset Turun seudulla on sisällytetty polttokelpoisen jätteen käsittelymaksuun.

Asukkaiden jätehuoltoa on kehitetty niin, että suurimmassa osassa toiminta-aluetta jätteet kerätään kiinteistökohtaisesti.

12. Jätehuoltopalvelut järjestetään siten, että ne ovat asiakasläheisiä, päätöksenteoltaan ja kustannuksiltaan läpinäkyviä sekä kilpailukykyisiä ja ottavat huomioon seudun vaihtelevat asumisolosuhteet

Toteutus: Palvelujen sijoittelussa on huomioitu niiden saavutettavuus. Kiertävillä autokeräyksillä ja saaristossa laivakeräyksillä on täydennetty kiinteitä vastaanottopalveluita. Tuottajayhteisöjen vastuulla olevien pakkausten keräystä täydennetään kierrätyspisteillä, erityisesti harvaan asutuilla alueilla ja saaristossa. Kahden vuoden välein suoritettavilla asukaskyselyillä on selvitetty toiveita ja varmistettu palvelevuutta. Kustannustaso on pyritty pitämään kurissa kilpailutuksilla. Yhtiön palvelujen ja hallinnon kustannukset avataan ja julkistetaan vuosittain. Tiedot ovat saatavilla internetissä.

4 Jätehuoltotehtävien järjestäminen

4.1 Kunnan jätehuoltovastuu ja jätehuollon yhteistyö

Jätehuollon tehtävät ovat jätelaissa osoitettu kunnalle. Käytännössä kutakin laissa osoitettua tehtäväkokonaisuutta hoitavat eri tahot kunnassa.

Jätehuoltolautakunta hoitaa jätelaissa kunnalle ja jätehuoltoviranomaiselle määrätyt tehtävät, pois lukien valvonta, vireillepanoasiat ja käytännön palvelutehtävät. Lautakunnan tehtäviä ovat mm. jätetaksoista ja maksuista päättäminen, jätehuoltomääräysten asettaminen, jätteenkuljetuksesta päättäminen ja jätehuoltopolitiikan laatiminen, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta. Lautakunnan päätösten valmistelua avustaa toimikunta, johon osakaskunnat ovat nimenneet edustajansa. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy osallistuu toimikunnan työskentelyyn kutsuttuna.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy huolehtii jätehuollon palvelutehtävien toteutuksesta. Se tarkoittaa asumisessa ja julkisessa toiminnassa sekä myös yksityisissä sosiaali- ja terveyspalveluissa ja koulutustoiminnassa syntyvien jätteiden (mukaan lukien jätevesien sako- ja umpikaivolietteet) kuljetuksen, käsittelyn ja hyödyntämisen järjestämistä. Käytännössä jätteenkuljetukset ja -käsittelyt suorittavat yksityiset yritykset, jotka valikoituvat tehtävään kilpailutuksen kautta.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy järjestää alueen asukkaille jätelain mukaisesti neuvontaa, tiedotusta ja valistusta yhdyskuntajätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi ja jätehuollon asianmukaiseksi toteuttamiseksi.

Jätehuoltotoimintojen tarkkailu ja seuranta sekä loppukäsittelypaikkojen jälkihoito ovat myös Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n vastuulla. Lisäksi Lounais-

Suomen Jätehuolto Oy:n on järjestettävä ns. toissijaisella vastuulla jätehuoltopalvelut myös elinkeinoelämässä syntyvälle jätteelle, mikäli palvelua ei ole muutoin saatavilla ja jos se sopii olemassa oleviin jätehuoltopalveluihin.

Kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset valvovat jätelain ja jätehuoltomääräysten toteutumista ja voivat käyttää lainmukaisia pakkokeinoja valvontatehtävissä.

Osakaskunnat nimeävät edustajansa jätehuoltolautakuntaan ja ohjaavat Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:tä omistajina. Osakaskunnat hyväksyvät jätehuoltolautakunnan laatiman jätepoliittisen ohjelman.

Erilaiset järjestöt ja yhdistykset voivat järjestää jätehuoltotempauksia varainkeruuseen tai ympäristön siistimiseksi. Niillä ei ole kuitenkaan laissa määriteltyä roolia tai oikeutta jätehuollon järjestämiseen. Tämä tehtävä on osoitettu Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle, joka on kilpailutusten kautta järjestänyt kullekin kunnan jätehuoltovastuulle kuuluvalla jätelajilla asianmukaisen vastaanoton. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy suhtautuu kuitenkin positiivisesti ja kannustavasti järjestöjen tempauksiin ja opastaa ja auttaa tempausten toteuttamisessa.

Kierrätyskeskukset ja kirpputorit ovat merkittävä apu jätteen synnyn ehkäisyssä. Niiden toiminnan avulla tuotteiden elinkaari pitenee ja jätteen määrän kasvu saattaa hidastua. Kierrätyskeskusten tai kirpputorien toiminta ei ole kuitenkaan suoranaisesti jätehuoltopalvelua, sillä niissä käsitellyt tuotteet eivät ole pääsääntöisesti vielä jätteeksi luokiteltuja. Kierrätyskeskuksilla tai kirpputoreilla ei ole laissa määrättyjä jätehuollon tehtäviä tai asemaa.

4.1.1 Toimijat kunnan jätehuollon tehtävissä

Kunta

- omistajapolitiikka Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n toiminnassa
- jäsenten nimeäminen jätehuoltolautakuntaan
- yleisten alueiden hallinta ja roskaantumisen ehkäisy
- alueiden käytön suunnittelu

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

- toimii jätelain 23 §:n mukaisena jätehuoltoviranomaisena alueensa kunnissa
- käyttää julkista valtaa
- päättää mm. jätehuoltomääräyksistä, taksasta ja jätemaksuista sekä näistä poikkeamisista
- valmistelee alueellisen jätehuoltopolitiikan ja seuraa sen toteutumista
- ylläpitää rekisteriä jätteenkuljetuksista

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy

- vastaa kuntien jätehuollon suunnittelusta ja kehittämisestä sekä rekisterien ja tilastojen ylläpidosta, organisoinnista sekä hallinnollisista tehtävistä, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttöä
- vastaa kunnan järjestämästä jätteenkuljetuksesta, pois lukien alueet, joilla jätehuoltolautakunta on päättänyt järjestää jätteenkuljetuksen kiinteistön haltijan järjestämänä
- vastaa muusta jätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta kuten aluekeräyksestä ja tempauskeräyksistä
- huolehtii jätteiden ja vaarallisten jätteiden vastaanotosta, kierrätyksestä, hyödyntämisestä ja loppusijoituksesta
- huolehtii jätelain mukaan kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvasta jätehuollosta

- toteuttaa jätehuollon valistusta ja neuvontaa.
- kehittää ja luo mahdollisuuksia uusille jätehuoltoratkaisuille ja toimintatavoille

Yksityiset jätteenkuljetusta- ja käsittelyä harjoittavat yritykset

- suorittavat jätehuollon käytännön tehtäviä kilpailutuksiin ja sopimuksiin perustuen
- kehittävät jätehuollon innovaatioita ja tuotteita

Tuottajayhteisöt

- vastaavat pakkausjätteen, sähkö- ja elektroniikkaromun, keräyspaperin, romuautojen, autonrenkaiden, paristojen, akkujen ja muun lain-säädännöllä tuottajavastuulle määrätyn jätteen keräyksestä, käsittelystä ja hyödyntämisestä
- määrää lajitteluohjeet tuottajavastuun piiriin kuuluvalla jätteelle
- määrää vastaanottoaikan tuottajavastuun piiriin kuuluvalla jätteelle (terminaalit).

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

- valvoo jätelain ja jätehuoltomääräysten toteutumista kunnan alueella
- käyttää julkista valtaa ja voi käyttää laissa määriteltyjä pakkokeinoja valvontatyössään

Varsinais-Suomen ELY –keskus

- valvoo jätelain ja jätehuoltomääräysten toteutumista alueellaan
- käyttää julkista valtaa ja voi käyttää laissa määriteltyjä pakkokeinoja valvontatyössään
- ylläpitää rekisteriä jätteenkuljettajista

Järjestöt ja muu vapaaehtoistoiminta

- Tuottavat uudelleenkäyttömahdollisuuksia ennen kuin tuotteesta tulee jätettä
- Varainkeruuseen liittyvät keräystempaukset yhdessä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa

4.2 Jätteen synnyn ehkäisy, neuvonta, tiedotus ja valistus

Jätteen synnyn ehkäisy on toimintaa, jolla huolehditaan siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja että syntyvä jäte ei ole laadultaan haitallista.

Kunnat voivat vaikuttaa omassa toiminnassaan jätteen syntyyn materiaalihokkailla ja ympäristövastuullisilla hankinnoilla. Materiaalihokkuuteen ja ympäristövastuullisuuteen voidaan pyrkiä muun muassa käyttämällä kestäviä, korjattavia, uudelleenkäytettäviä, kierrätettäviä ja kierrätetyistä raaka-aineista valmistettuja tuotteita. Kunnat voivat vaikuttaa jätteen syntyyn hankintaperiaatteiden lisäksi kiinnittämällä huomiota tuotehävikkiin, ja erityisesti ruokajätteen määrän vähentämiseen.

Jätteen synnyn ehkäisyä edistävä neuvonta kuuluu lakisääteisesti kuntien vastuulle. Neuvonnan tavoitteena on jätteen synnyn ehkäisyn lisäksi se, että asukkaat tietävät mitä jätteilleen tehdä ja miten jätehuolto alueella toimii. Onnistunut lajittelu on materiaalikierrätyksen ja jätteiden hyötykäytön edellytys.

Lounais-Suomessa neuvontapalvelut on annettu kuntien yhteisen jäteyhtiön tehtäväksi. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy tiedottaa ja neuvoo toimialueensa asukkaita ja muita kuntien jätehuoltovastuulle kuuluvia toimijoita suunnitelmallisesti ja tasapuolisesti. Yhtiö ylläpitää kattavia ja asukkaita palvelevia internetsivuja. Tiedotuslehti Huomiselle jaetaan jokaiseen talouteen toimialueella.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n neuvot vierailivat muun muassa kouluissa, taloyhtiöissä ja erilaisissa tapahtumissa. Neuvonta on havainnollista ja kohderyhmän huomioivaa ja siinä käytetään hyväksi monipuolisia neuvontamateriaaleja. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy järjestää erilaisia kampanjoita jätteen synnyn ehkäisyä ja asukkaiden jätehuoltoa koskettavista aiheista ja ylläpitää neuvonnallista näkyvyyttä erilaisissa viestinnän kanavissa.

Myös jätehuoltolautakunnan asettamien kunnallisten jätemaksujen perusteilla sekä jätehuoltomääräyksillä voidaan ohjata jätteen määrän vähentämiseen.

4.3 Jätteen kuljetus ja jäterekisteri

Jätteenhaltijan on liitettävä kiinteistönsä alueella järjestetyn jätteenkuljetuksen piiriin. Kunnan vastuulla olevat jätteet kerätään ja kuljetetaan kiinteistöiltä joko kunnan keskitetysti kilpailuttamana tai kiinteistön haltijan itse järjestämänä. Kaikki kunnan jätehuoltovastuulle kuuluvat jätteet tulee kuljettaa tuottajien tai Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n määrittämiin vastaanottoaikkoihin kuljetusjärjestelmästä riippumatta.

Alueilla, joilla järjestetty jätteenkuljetus toteutetaan kunnan keskitetysti järjestämänä, Lounais-Suomen Jätehuolto Oy kilpailuttaa jätteiden kuljetukset säännöllisesti kaikkien kuntalaisten puolesta. Jätehuollon kokonaisuuden toimivuudesta näillä alueilla vastaa Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Se järjestää jätteiden keräilyä ja käsittelyä ja laskuttaa jätemaksut asuinkiinteistöiltä ja vapaa-ajan asuinnoilta jätehuoltolautakunnan asettaman taksan mukaisesti.

Alueilla, joilla jätteenkuljetus on järjestetty kiinteistönhaltijan järjestämänä, kiinteistönhaltijat itse vastaavat jätteenkuljetuksensa järjestämisestä. Kuljetusyrittäjät ovat velvollisia toimittamaan jätehuoltolautakunnalle tiedon toteutuneista jätteenkuljetuksista kiinteistöiltä sekä vuosiyhteenvetön jätemääristä ja toimituspaikoista. Alueilla, joilla jätteenkuljetus on järjestetty kiinteistön haltijan järjestämänä, on kuljetusjärjestelmää arvioitava jätelain 37 §:n mukaisesti ja päätettävä, täyttäväkö se sille laissa asetetut ehdot.

Jätehuollon toteuttamista seurataan jätehuoltolautakunnan ylläpitämän jäterekisterin avulla. Ajantasainen ja luotettava rekisterityö on alueen jätehuollon kehittämisen perusta.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:llä on oma asiakasrekisterinsä, jonka perusteella kuntalaisia laskutetaan jätehuoltolautakunnan määräämillä jätemaksuilla. Jätehuoltolautakunnan ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n rekisterityössä noudatetaan henkilötietolakia.

4.4. Jätteen vastaanotto, hyödyntäminen ja käsittely

Kaikki kunnan järjestämisvastuulla olevat jätteet tulee jätelain mukaisesti toimittaa kunnan määräämään vastaanotto- ja käsittelypaikkaan. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy ylläpitää osakaskuntiensa lukuun yleisiä jätteen vastaanottoaikoja ja osoittaa jätelajikohtaiset vastaanottoaikat. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy vastaanottaa myös kunnan toissijaisen vastuun piiriin kuuluvat elinkeinoelämän jätteet.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy ylläpitää neljää jätekeskusta ja kahdeksaa lajitteluasemaa, joissa otetaan vastaan monipuolisesti erilaisia jätteitä vaaralliset jätteet mukaan lukien. Jätteet hyödynnetään itse tai toimitetaan hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi käsittelylaitoksiin, jotka ovat valikoituneet hankintalainsäädännön mukaisten kilpailutusten perusteella. Kaikki jätekeskukset ja

lajitteluasemat ovat kaikkien osakaskuntien asukkaiden ja muiden asiakkaiden käytettävissä asuinkunnasta riippumatta.

Jotta hyötyjätteet saadaan kierrätettyä tehokkaasti, ylläpidetään lisäksi kymmeniä alueellisia kierrätyspis-teitä, joilla täydennetään jätehuoltolautakunnan päätöksen mukaisesti tuottajayhteisöjen toteuttamaa pakkausjätteiden keräystä. Pakkausjätteet toimitetaan tuottajayhteisöjen osoittamiin vastaanotto-paikkoihin.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy kerää jätteitä myös erilaisella liikkuvalla kalustolla. Siira on pyörillä liikkuva lajitteluasema, joka ottaa vastaan siivous- ja rakennusjätettä aikataulun mukaisilla kierroksilla. Jätteitä kerätään kesällä myös saaristossa kiertävällä laivalla. Lisäksi järjestetään erilaisia jätteen tempauskeräyksiä.

Vastaanotetut jätteet kierrätetään uusien tuotteiden raaka-aineiksi tai hyödynnetään energiana mahdollisimman tehokkaasti.

4.5 Pakkausjätteen tuottajavastuu jätehuollossa

Vastuu kuluttajapakkausjätteen vastaanotosta, käsittelystä ja uudelleenkäytöstä siirtyi kokonaisuudessaan kunnilta pakkausten tuottajille ja maahantuojille 1.1.2016. Muutos on jätehuollon järjestämisen kannalta merkittävä, sillä suuri osa kotitalouden päivittäisestä talousjätteestä koostuu juuri pakkauksista.

Tuottajien on jätelain 49 §:n mukaan järjestettävä asukkaalle maksuton ja helposti saavutettavissa oleva keräysjärjestelmä. Käytännössä tuottajavastuulle kuuluvien pakkausjätteiden keräyksestä huolehtii tuottajayhteisöjen perustama Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy. Tuottajayhteisöt perivät järjestämänsä jätehuollon kustannukset jäsenyrityksiltään niin sanottuina hyötykäyttömaksuina. Asukkaat maksavat hyötykäytön järjestämisen kustannuksia uusien tuotteiden hinnassa.

Rinki on perustanut Lounais-Suomen alueelle asukkaiden käyttöön ekopisteitä. Pisteillä kerätään pääsääntöisesti lasi-, metalli- ja kartonkipakkauksia sekä lisäksi paperia, jonka osalta tuottajavastuuta on toteutettu jo vuosia. Myös muovipakkauksia kerätään eräissä taajamien Rinki –ekopisteissä.

Muu kuin tuottaja saa järjestää tuottajavastuun alaisuuteen kuuluvalle jätteelle jätehuoltoa tai tarjota tähän liittyviä palveluja vain, jos se tehdään yhteistöinnassa tuottajan kanssa.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:llä on mahdollisuus täydentää tuottajien keräystä niiltä osin, kun palvelutaso ei tuottajien järjestämänä ole osakaskuntien mielestä riittävä. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ei ole kuitenkaan syytä järjestää tai ylläpitää tuottajien keräyksen kanssa rinnakkaista järjestelmää, vaan täydentämisen tarvetta olisi arvioitava tuottajien keräysverkoston laajentuessa.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta on päättänyt jätehuoltomääräyksillä, että tuottajien järjestämää pakkausjätehuoltoa täydennetään kiinteistökohtaisella hyötyjätteen erilliskeräyksellä. Määräys koskee useamman asunnon kiinteistöjä. Kiinteistökohtaisen hyötyjätteen erilliskeräyksen piirissä olevat kiinteistönhaltijat maksavat täydentävästä jätteenkeräyksestä kuljetuksen osuuden, sillä tuottajayhteisöt ottavat maksutta vastaan erilliskerätyn hyötyjätteen.

Lisäksi tuottajien ekopisteverkostoa täydennetään Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ylläpitämällä kierrätyspisteillä.

Kaikki täydentävän keräyksen hyötyjätteet kuljetetaan tuottajien järjestämään käsittelyyn ja hyödyntämiseen. Kierrätyspisteitä ylläpidetään jätehuoltolautakunnan asettamilla jätemaksuilla.

Tuottajan vastuulle kuuluvat pakkausjätteen lisäksi ajoneuvojen renkaat, ajoneuvot, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, paristot ja akut sekä paperituotteet. Näille tuottajat ylläpitävät vastaanottoa mm. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n jätekeskuksissa ja lajitteluasemilla.

4.6 Sako- ja umpikaivolietteet

Viemäriverkoston ulkopuolella sijaitsevilla kiinteistöillä jätevedet lasketaan pääsääntöisesti maastoon kahden tai kolmen saostussäiliön kautta. Osalle kiinteistöistä on asennettu kiinteistökohtaisia pienpuhdistamoita, jotka sisältävät lietteen saostuksen. Jäteveden kiinteät aineet, jotka kerääntyvät sakokaivoihin ja saostussäiliöihin lietteeksi, ovat Valtioneuvoston ns. jätevesiasetuksen mukaan poistettava säiliöistä vähintään kerran vuodessa. Osa jätevesistä kerätään umpisäiliöihin varsinkin pohjavesi- ja ranta-alueilla. Jätelain mukaan kunta on vastuussa näiden jätevesien ja lietteiden jätehuollon järjestämisestä.

Kemiönsaaren kunnassa lietteenkuljetus ja käsittely on järjestetty keskitetysti Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n järjestämänä palveluna. Jätehuoltolautakunta on asettanut lietteen kuljetukselle ja käsittelylle Kemiönsaaressa kunnallisen jätetaksan. Lietteiden vastaanotto ja käsittely tapahtuvat kunnan jätevedenpuhdistamolla. Puhdistamolla vastaanotetun lietteen määrä Kemiönsaaressa on kasvanut yli kaksinkertaiseksi lietteen kuljetuksen siirryttyä keskiteykiksi.

Muulla toimialueella lietesäiliöiden tyhjennys ja lietteen kuljetus on edelleen kiinteistön haltijan vastuulla. Käytännössä kuntien jätevedenpuhdistamot tai niiden osoittamat paikat huolehtivat sako- ja umpikaivolietteiden vastaanotosta ja käsittelystä. Vastaanoton vastuuta on siirretty Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle sen osakassopimuksessa myös kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueilla. Tämä tarkoittaa, että lietteelle tulee olla jatkossa Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n järjestämät vastaanottopisteet ja näillä jätehuoltolautakunnan hyväksymät vastaanottomaksut.

Asumisessa syntyneen jätevesilietteenkäsittely on mahdollista myös paikallisessa maataloustoiminnassa. Omatoimisesta lietteenkäsittelystä ja sen ehdoista määrätään jätehuoltolautakunnan asettamissa jätehuoltomääräyksissä.

5 Jätehuollon palvelutaso ja rahoitus

Kunnan on perittävä järjestämänsä jätehuollon rahoittamiseksi jätemaksuja, joilla katetaan kaikki tästä aiheutuvat kustannukset. Jätehuoltopalveluiden taso ja laajuus ovat suoraan sidoksissa palveluista perittävien maksujen suuruuteen. Maksujen olisi myös vastattava tarjolla olevia palveluita. Kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon järjestämiseen ei saa käyttää verotuloja.

Kiinteistönomistajilta ja muilta jätteen haltijoilta peritään jätemaksuina ensisijaisesti jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä aiheutuvia maksuja.

Osa kunnan lakisääteisistä jätehuoltopalveluista on järjestetty siten, että ne ovat käyttöhetkellä käyttäjälleen maksuttomia. Tällaisia palveluita ovat mm. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n tuottajien keräystä täydentävä hyötyjätte-

den aluekeräys ja erilaiset kiertävät mobiilikeräyspalvelut, vaarallisten jätteen jätahuolto sekä jäteneuvonta, -tiedotus ja – valistus sekä viranomaistointi.

Käyttöhetkellä maksuttomien palveluiden kustannukset on rahoitettava jätemaksutuloilla eli joko jätteenkäsittelymaksuista saatavilla tuloilla tai erillisellä perusmaksulla. Kemiönsaaren, Paimion, Salon ja Sauvon kunnissa käyttöhetkellä maksuttomien palveluiden kustannukset päätettiin kattaa vuonna 2013 käyttöönotetulla perusmaksulla. Turun seudulla käyttöhetkellä maksuttomat palvelut rahoitetaan polttokelpoisen jätteen käsittelymaksulla, joka on tästä syystä korkeampi kuin jätteenkäsittelymaksu Kemiönsaaren, Paimion, Salon ja Sauvon alueilla.

Tuottajavastuun laajeneminen kuluttajapakkauksiin vaikuttaa sekä päivittäisjätteen jätahuollon palvelutasoon, että myös jätemaksuihin. Tuottajayhteisöt rahoittavat vastuulleen kuuluvan jätteen keräyksen ja hyödyntämisen tuottajilta ja maahantuojilta kerättävänä hyötykäyttömaksuna, jolloin jätteen vastaanotto on asukkaille käyttöhetkellä maksutonta. Tämän heijastuminen asukkaiden jätemaksuihin riippuu mm. siitä, millä tasolla täydentävää pakkausjätteenkeräystä järjestetään ja ylläpidetään.

6 Jätehuollon tavoitteet vuoteen 2022

EU:n ja Suomen jätelainsäädännön tavoitteena on edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä ja varmistaa, ettei jäte aiheuta haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätelaille ohjataan noudattamaan jätehuollon etusijajärjestystä ja säädetään toimista, joilla tähdätään jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen, jätteen kierrätyksen ja muun hyödyntämisen lisäämiseen sekä jätteen kaatopaikkakäsittelyn vähentämiseen. Jätehuollon etusijajärjestys tulee ottaa huomioon jätehuoltoa koskevien suunnitelmien laadinnassa ja sitä tulee toteuttaa kaikessa toiminnassa.

Lounais-Suomen jätehuoltopolitiikan laadinnassa on pyritty seuraamaan samaan aikaan ympäristöministeriön valmistelemaa valtakunnallista jätesuunnitelmaa vuosille 2017 - 2022. Valtakunnallinen jätesuunnitelma (VALTSU) on jätelaissa määritelty, jätelain toteutumisen ja täytäntöönpanon edistämiseksi valmisteltava suunnitelma, jonka valtioneuvosto hyväksyy. Valtakunnan jätehuoltosuunnitelmassa tarkastellaan koko Suomen jätevirtoja ja asetetut tavoitteet koskevat yhdyskuntajätettä valtakunnantason tasoisesti.

Lounais-Suomen jätehuoltopolitiikassa tavoitellaan valtakunnallisesti asetettuja jätehuollon tavoitteita. Lounais-Suomen jätehuoltopolitiikassa määritellyt tavoitteet kohdistuvat siihen yhdyskuntajätteen osuuteen, joka on kunnan jätehuoltovastuulla.

6.1. Kunnan vastuulla olevan jätehuollon tavoitteet vuosille 2017 - 2022

Lounais-Suomen jätehuoltopoliittisessa visiossa Lounais-Suomi toimii jätehuollon osalta kiertotalouden edelläkävijänä edistäen etusijajärjestyksen noudattamista.

Jätehuoltopolitiikan tavoitteena on, että vuonna 2022 jätteen määrä on vähentynyt ja kierrätys sekä materiaalihokkuus ovat nousseet uudelle tasolle, mikä säästää luonnonvaroja ja luo työpaikkoja. Kansalaisten ja yritysten jätteenosaaminen on vahvistunut. Jätehuolto tukee kansallisia ja kansainvälisiä tavoitteita ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, vesien hyvän tilan saavuttamiseksi, ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi ja asuinviihtyvyyden lisää-

miseksi. Jätehuoltopoliittiset tavoitteet Lounais-Suomessa ovat rakennettu kolmelle teemalle:

- 1) jätteen synnyn ehkäisy, neuvonta ja valistus
- 2) jätteen hyödyntämis- ja kuljetuspalvelut
- 3) jätemaksut ja palvelutaso

Taulukko 1. Jätehuollon tavoitteet Lounais-Suomessa vuoteen 2022

JÄTTEEN SYNNYN EHKÄISY, NEUVONTA JA VALISTUS		
Tavoite	Keinot	Vastuu
1. Syntyvän jätteen määrä minimoidaan ja jätteellä korvataan luonnonvaroja.	Edistetään järjestelmällisesti kaikissa toiminnoissa ja hankinnoissa jätteen synnyn ehkäisyä esim. kuntakohtaisten ympäristöohjelmien tai hankintojen ympäristö- ja materiaalitehokkuuskriteerien avulla ja tuotehävikkiä seuraamalla. Suunnitelmallisella neuvonnalla tuetaan asukkaiden ja julkisten toimijoiden kestäväää toimintaa. Hyödyntämispalveluiden hankinnassa huomioidaan etusijajärjestyksen vaatimukset.	Kunnat LSJH
2. Asukkaiden ympäristötietoisuus ja kestävät toimintatavat kehittyvät.	Neuvontapalvelut ovat monipuolisia, näkyviä, helposti hyödynnettävissä eri foorumeissa sekä suomeksi että ruotsiksi. Keskeisille kohderyhmille, kuten koululaisille tarjotaan aktiivisesti kestäväään elämäntapaan motivoivaa neuvontaa. Neuvontaa tehdään tiiviissä yhteistyössä tuottajavastuutahojen kanssa.	LSJH
JÄTTEEN HYÖDYNTÄMIS- JA KULJETUSPALVELUT		
Tavoite	Keinot	Vastuu
3. Kunnan jätehuoltovastuulle kuuluville yhdyskuntajätteille on kestävä paikallinen hyödyntämiskäytäntö	Jätteiden hyödyntämiskäytännöt toteutetaan kilpailutuksen perusteella tai omana toimintana kumppanien kanssa	LSJH
4. Kunnan vastuulle kuuluvan jätteen kuljetus hoidetaan jätelain edellyttämällä tavalla.	Jätteenkuljetusten toteutumista seurataan jätteen kuljetustietojen avulla Kuljetusjärjestelmistä päätetään jätelain edellytysten ja perustellun esityksen mukaisesti Jätehuoltoon liittymättömiä kiinteistöjä ohjataan liittymään järjestettyyn jätehuoltoon.	Jätehuoltolautakunta Kunnat
5. Jätteiden keräysten aiheuttamat ympäristöhyödyt ovat mahdollisimman suuret	Jätehuoltomääräykset erilliskeräysvelvoitteista perustuvat elinkaariselvityksiin. Jätejakeet määrätään erilliskerättäväksi kiinteistökohtaisesti vain silloin, jos niille on olemassa materiaalihyötykäyttöratkaisu, tuottajayhteisön järjestämä keräys ja hyödyntäminen huomioiden Palvelut toteutetaan logistisesti tehokkaimmalla tavalla. Asumistoiminnan sako- ja umpikaivolietten asianmukaista omatoimista hyödyntämistä maataloudessa edistetään.	LSJH Jätehuoltolautakunta Kunnat
6. Jätehuolto toimii kaikissa olosuhteissa, kaikkina aikoina turvallisesti ja terveellisesti.	Jätteen käsittely- ja hyödyntämiskäytännöt sekä jätteen kuljetusjärjestelmistä päätettäessä huomioidaan tavoitteen mukaiset edellytykset	Jätehuoltolautakunta LSJH Ympäristöviranomaiset

	Tehdään suunnitelmat poikkeuksellisissa tilanteissa syntyvien suurten jätemäärien turvallisen ja hallitun varastoinnin tai käsittelyn järjestämiseksi.	
7. Jättemateriaalit kiertävät tehokkaasti takaisin raaka-aineiksi.	Eri jätelajien hyödyntämiseen etsitään kiertotaloutta edistäviä mahdollisuuksia yhteistyössä muiden jätehuollon toimijoiden kanssa. Täydennetään ja tuetaan tarvittaessa tuottajavastuulle kuuluvien jätteiden keräämistä ja kierrätystä yhteistyössä tuottajayhteisöjen kanssa. Jäteasemilla ylläpidetään monipuolisia palveluita. Järjestetään kiertäviä keräyksiä.	LSJH
8. Viemäriverkoston ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesikäsitellyn lietteet kerätään säännöllisesti asianmukaiseen käsitte-lyyn.	Luodaan kattava rekisteri kiinteistöjen lietteenkuljetuksista, jonka avulla varmistetaan lietteiden säännöllinen kerääminen kiinteistöiltä. Lietteiden vastaanotto on järjestetty toimialueella niin, että lietteen kuljetusmatkat ovat kaikkialla kohtuulliset, paikallinen olosuhde huomioiden. Ohjataan asukkaita noudattamaan saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjentämises- sä jätehuoltomääräyksiä.	Jätehuoltolautakunta LSJH Kunnat
JÄTEMAKSUT JA PALVELUTASO		
Tavoite	Keinot	Vastuu
9. Kunnan jätemaksut kannustavat etusijajärjes-tyksen noudattamiseen, ovat kuntalaisille lä- pinäkyviä ja ovat koko- naisuudessaan kustan- nusvastaavia.	Jätteenkäsittely- ja kuljetusmaksut ovat läpinäkyviä ja noudattavat aiheuttaja maksaa –periaatetta siten, että maksujen lähtökohtaisena perusteena on maksu- velvollisen tuottama todellinen jätemäärä. Jättemaksuja voidaan kuitenkin tasata jätetaksassa siten, että maksut säilyvät kohtuullisina kaikille asukkaille. Jätteen määrästä riippumattomien laki- säästeisten palvelujen rahoitus eritellään taksassa. Kannustetaan biojätteen kompostointiin ja jätejakeiden lajitteluun.	Jätehuoltolautakunta LSJH
10. Kunnan jätehuolto- palveluja käyttäville on tarjolla kattavat, kohtuu- della saavutettavat, luot- tettavat, tasapuoliset ja kustannuksia vastaavat jätehuoltopalvelut.	Kunnan vastuulle kuuluvat jätehuollon peruspalvelut järjestetään koko Lounais- Suomen alueella kuntarajoista riippumat- ta yhtenäisen jätehuoltojärjestelmän puitteissa, paikalliset erityisolosuhteet huomioiden. Palvelut toteutetaan logistisesti tehok- kaimmalla tavalla. Kaksikielisissä kunnissa palvelut ovat käytettävissä sekä suomeksi että ruotsik- si. Taksapolitiikalla taataan tavoitteen mu- kainen jätehuoltopalvelujen ylläpito. Selvitetään mahdollisuudet toimittaa lietteitä käsittelyyn siirtoviemäriä hyväksi käyttäen, maantiekuljetustarpeen vähen- tämiseksi.	Jätehuoltolautakunta, LSJH Kunnat